

Силабус курсу

Патопсихологія

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 05 – Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 053 – Психологія

Освітньо-професійна програма «Психологія»

Рік навчання: II, Семестр: IV

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

д.психол.н., професор Буняк Надія Андрониківна

Контактна інформація

buniak_n@ukr.net, +380962125794

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Патопсихологія» покликана сформувати знання студентів про закономірності розпаду психічної діяльності і властивостей особливості у співставленні із закономірностями формування і протікання психічних процесів в нормі, про закономірності перекичувань відтворюючої діяльності мозку, розкрити особливості патопсихологічних синдромів та їх складові, забезпечити оволодіння методами патопсихологічного обстеження та діагностичними методами патопсихологічних досліджень, домогтися опанування студентами сутністю, причинами і проявами розладів пізнавальних психічних процесів, розвинути у студентів вміння робити психологічний аналіз складних ситуацій взаємодії з особами, які мають відхилення у психічному розвитку. У процесі вивчення дисципліни студенти мають навчитися робити психологічні висновки на основі результатів психологічної діагностики, а також розробляти й впроваджувати відповідні програми психологічної корекції.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 4	1.Завдання патопсихології та поняття «норми психіки».	Володіти системою знань про закономірності розпаду психічної діяльності і властивостей особливості у співставленні із закономірностями формування і протікання психічних процесів в нормі, особливостями патопсихологічних синдромів та їх складовими.	Питання, презентації
4 / 4	2.Патопсихологічні методи досліджень.	Проводити аналіз методів патопсихологічного обстеження та діагностичних методів патопсихологічних досліджень.	Питання, презентації, реферат.
4 / 4	3.Патопсихологічне обстеження дітей дошкільного та шкільного віку.	Розкривати особливості здійснення патопсихологічного обстеження на вікових етапах дошкільного та шкільного віку.	Питання, презентації, реферат.
2 / 2	4.Розлади відчуття та сприймання.	Розуміти особливості скарг хворого щодо стану власного здоров'я, які істотним чином впливають на хід встановлення патопсихологічного висновку про недугу та вказують про наявність розладів відчуття і сприймання.	Питання, презентації, реферат, тести.
2 / 2	5.Розлади свідомості, уваги, пам'яті.	Усвідомлювати особливості скарг хворого щодо стану власного здоров'я, які істотним чином впливають на хід	Питання, презентації,

		встановлення патопсихологічного висновку про недугу та вказують про наявність розладів свідомості, уваги, пам'яті.	реферат, тести.
2 / 2	6. Розлади мислення.	Усвідомити особливості скарг хворого щодо стану власного здоров'я, які істотним чином впливають на хід встановлення патопсихологічного висновку про недугу та вказують про наявність розладів мислення.	Питання, презентації, реферат, тести.
2 / 2	7. Розлади емоцій і волі.	Розуміти особливості скарг хворого щодо стану власного здоров'я, які істотним чином впливають на хід встановлення патопсихологічного висновку про недугу та вказують про наявність розладів емоцій і волі.	Питання, презентації, реферат, тести.
2 / 2	8. Розлади поєднані з розвитком, розумова відсталість.	Розуміти особливості скарг хворого щодо стану власного здоров'я, які істотним чином впливають на хід встановлення патопсихологічного висновку про недугу та вказують про наявність розладів, що поєднані з розвитком чи розумову відсталість.	Питання, презентації, реферат.
4 / 4	9. Психопатичний розвиток і види неправильного виховання.	Усвідомлювати можливість таких випадків, коли вирішальним фактором формування патологічного характеру особистості є несприятливий вплив довкілля чи тип неправильного виховання в сім'ї.	Питання, презентації, реферат.
2 / 2	10. Форми вияву розладів поведінки.	Оволодіти формами вияву розладів поведінки особистості.	Питання, презентації, реферат.
2 / 2	11. Неврози.	Розкривати особливості реакцій особистості на несприятливу ситуацію.	Питання, презентації, реферат.

Літературні джерела

1. Буняк Н. А. Загальна психологія: лекції. Тернопіль : ФО-П Шпак В.Б., 2018. 300 с.
2. Буняк Н. А. Психологічна експертиза інклюзивного освітнього середовища: теоретичний аналіз. *Психологія і особистість* : науковий журнал. – № 1(21). Київ – Полтава, 2022. С. 9-20.
3. Буняк Н.А. Патопсихологія : навч. посібн. Електронне видання. – режим доступу : <https://moodle.wunu.edu.ua>
4. Буняк Н., Гіряк А. Патопсихологія. Підручник. Тернопіль : ВПЦ «Університетська думка», 2025. 255 с.
5. Буняк Н.А., Надвинична Т.Л., Бригадир М.Б. Використання VR у психоконсультативній та психотерапевтичній роботі з клієнтами, в яких діагностовано тривожні розлади. *Габітус*. 2025. № 74. С. 365-370.
6. Етичний Кодекс лікаря України (від 27.09.2009). – режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001748-09>
7. Закалик Г. М. Основи клінічної психології : навч. посіб. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. 429 с.
8. Ільїна Н. М. Клінічна психологія : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2020. 163 с.
9. Лісовенко А. Ф. Медична психологія: методичні рекомендації для самостійної підготовки здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології. Одеса : Фенікс, 2020. 60 с.
10. Мельник А. П., Магдисюк Л. І., Дучимінська Т. І. Патопсихологія та спецпрактикум з клінічної психодіагностики : навч.-метод. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 152 с.
11. Пилягіна Г. Я., Хаустова О. О., Чабан О. С. та ін. Медична психологія: в 2-х т. Т.1. Загальна медична психологія. Вінниця : Нова Книга, 2020. 288 с.
12. Пилягіна Г. Я., Хаустова О. О., Чабан О. С. та ін. Медична психологія: в 2-х т. Т.2. Спеціальна медична психологія. Вінниця : Нова Книга, 2020. 496 с.
13. Римша С. В., Рациборинська-Полякова Н. В. Пропедевтика психіатрії з основами загальної психології,

патопсихології та психопатології : навч. посіб. Львів : ФОП Марченко Т.В., 2020. 520 с.

14. Савенкова І. І. Клінічна психологія : навч. посіб. Херсон : Айлант, 2018. 302 с.

15. Шкарлатюк К. І. Патопсихологія : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. 155 с.

16. Asanova A., Khaustova O. Typical difficult situations in doctor-patient interactions // Psychosomatic medicine and general practice. 2018. Vol. 3(3). P. 1-12.

17. Kring A. M., Johnson S. L., Abnormal Psychology: The Science and Treatment of Psychological Disorders. – Willey, 2018. 640 p.

18. Oba H., Sato S., Kazui H., Nitta Y., Nashitani T., Kamiyama A. Conversational assessment of cognitive dysfunction among residents living in long-term care facilities // International psychogeriatrics. 2018. № 30 (1). P. 87-94.

19. Vaterlaus J. M., Spruance L. A., Frantz K., Kruger J. S. College student television binge watching: Conceptualization, gratifications and perceived consequences // The Social Science Journal. 2019. 56(4). P. 470-479.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни “Патопсихологія” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів: поточне тестування та опитування; підсумкове тестування за кожним змістовим модулем; оцінювання виконання самостійної роботи; підсумковий екзамен.

- **Політика щодо дедлайнів і перескладання.** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності.** Використання друкованих та електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.
- **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за теми 1-3 на 1-6 практичних заняттях 2. Модульна робота 1 проводиться на 6 практичному занятті та охоплює теми 1-3. Модульна робота 1 передбачає виконання 20 тестових завдань по 5 балів за тест (максимальна оцінка 100 балів)		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за теми 4-11 на 7-15 практичних заняттях 2. Модульна робота 2 проводиться на 15 практичному занятті та охоплює теми 4-11. Модульна робота 2 передбачає виконання 20 тестових завдань по 5 балів за тест (максимальна оцінка 100 балів)		Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час виконання всіх завдань тренінгу	Оцінка за самостійну роботу визначається як результат виконання завдання самостійної роботи: оформити висновок патопсихологічного обстеження як специфічний структурно унормований документ	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 40 балів. Максимальна оцінка 80 балів. 2. Розв’язання 10 тестів по 2 бали максимальна оцінка 20 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом